

Nr 357.

Av herr **Ericson, Frans**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om provisorisk förstärkning av tilläggspensioner och invalidunderstöd.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 297 rörande provisorisk förbättring av folkpensionerna redogöres för nu gällande bestämmelser samt för de sedan år 1941 provisoriskt utgående dyrtidstilläggen. Vad som nu föreslås är ånyo ett provisoriskt tillägg, men ett provisorium som enligt vad departementschefen själv anför torde bli gällande flera år, innan socialvårdskommitténs definitiva folkpensioneringslag kan börja tillämpas. Det gäller därför att söka få den förbättring som nu föreslås så tillfredsställande som möjligt.

Vad som nu i propositionen föreslås avses såsom bostadsbidrag och skall utgå till ogift person ävensom till den, vars make fyllt 60 år och ej för egen del åtnjuter tilläggspension eller understöd, med 100 kr. Till annan pensions- eller understödstagare skall tillägget utgå med 50 kr.

Ehuru det provisoriska tillägg som här föreslås är jämförelsevis lågt, innebär det dock en välkommen ökning av inkomsten för dem, som komma i åtnjutande härav.

I de fall, då emellertid hustrun är yngre än 60 år, innebär ett tillägg av 50 kr. ej så synnerligen stort värde. I de flesta fall är hustrun till en arbetare redan vid 55-årsåldern utsliten och oförmögen att skaffa makarna ökade inkomster.

För att lätta de ekonomiska svårigheterna för familjer som ha tilläggspension och för att få fram den största rättvisan synes det därför vara berättigat, att det tillägg som här föreslås utgår till gift pensionär, vars make fyllt 55 år och ej åtnjuter egen pension.

Ehuru det i föreliggande förslag ej avses att ändra grunderna för utgående tilläggspensioner, förefinnas dock härvid så påtagligt besvärliga förhållanden, att de i detta sammanhang ej böra förbigås.

De besvärligheter som här åsyftas gälla makars olika åldrar. Mannen är pensionsberättigad alltså 67 år, medan hustrun är några år yngre och alltså icke pensionsberättigad. Är mannen någorlunda kry, går han kvar i lämpligt arbete om sådant finnes, då ju arbetsinkomsten möjliggör för familjen att bättre kunna existera, än om mannen uttager sin tilläggspension och söker tilläggshjälp för hustrun av kommunens fattigvårdsstyrelse.

De uti landets kommuner, som på nära håll ha att skärskåda de ekonomiska missförhållanden som förefinnas hos makar, där mannen men icke hustrun

run är pensionsberättigad, äro väl förtrogna med de ekonomiska bekymmer som vederbörande få dragas med.

Resp. fattigvårdsstyrelser ha här att visa förståelse för hjälpbehovet, men givetvis söker man icke hjälp av kommun, förrän påtagliga behov föreligga. Många makar söka därför att draga sig fram på mannens pension. De lida och vänta på att även hustrun skall erhålla tilläggspension.

Då verkligheten visar, att en hustru till en arbetare i de flesta fall är utsliten redan vid 55 år, även om inte påtaglig sjukdom föreligger, och alltså urständsat att förrätta sådant arbete, som ger makarna ökade inkomster, synes det vara berättigat, att bestämmelserna i folkpensioneringslagen så ändras, att hustru erhåller tilläggspension samtidigt som mannen erhåller sådan, även om hon är några år yngre än mannen.

Skulle utskottet icke kunna i detta sammanhang biträda ovan gjorda förslag, torde dock den princip, som här föreslås, lämpligen kunna rekommenderas för beaktande av socialvårdskommittén, då den går att utforma sitt definitiva förslag till ny folkpensioneringslag.

Med stöd av ovanstående får jag alltså hemställa,

att § 1 i förslag till lag om provisorisk förstärkning av tilläggspensioner och invalidunderstöd erhåller följande lydelse:

»Till den, vilken åtnjuter folkpension, vari ingår tilläggspension, eller invalidunderstöd, skall såsom provisorisk förstärkning av tilläggspensionen eller understödet utgå följande belopp, räknat för budgetår, nämligen

till ogift person ävensom till den, vars make fyllt 55 år och ej för egen del åtnjuter till-

läggspension eller invalidunderstöd 100 kronor samt till annan pensions- eller understödstagare.. 50 »

Provisorisk förstärkning utgår icke å tilläggspension, där summan av denna och grundpensionen understiger 12 kronor om året, eller å invalidunderstöd som för år icke uppgår till nämnda belopp»; samt

att riksdagen beslutar uttala sin anslutning till principen om mera tillfredsställande bestämmelser om tilläggspension för makar, som befinna sig i olika åldrar.

Stockholm den 8 november 1944.

F. O. Ericson,
Boxholm.